

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יום ד' פ' בהעלותך, ט"ו סיון, ה'תשל"ד

יוצא-לאור לשי"פ בהעלותך, חיי סיון, היתשפ"א

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

ה' תהא שנת פלאות אראנו

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ח עוסק בצ"צ רב פעלים הרב נחמן ז"ל

בהרה"ח ר' פינחס ז"ל

סודאק

שליח כ"ק אדמו"ר זי"ע במדינות אנגליי והסמוכות לה

במשך חמישים וחמש שנה

נפטר י"ז סיון, ה'תשע"ד

ת' נ' צ' ב' ה'

נדפס על ידי ולזכות משפחתו שיחיו

לאורך ימים ושנים טובות ובריאות

ולזכות השלוחים, אני"ש, התמימים ותומכי המוסדות

ד"בית ליובאוויטש" במדינות אנגליי

הוספה

בי"ה. ה' אלול תשי"ד
ברוקלין

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכו' מני"א, הנה נצטערתי לקרות מבין השיטים אשר נפל ברוחו, והרי ידוע יסוד שיטת הבעש"ט אשר כל פרט ופרט בעולם ועאכו"כ בחיי איש הישראלי הוא בהשגחה פרטית מבורא העולם ולא במקרה ח"ו, וכשמרגישים אשר נמצאים בחסותו והשגחתו של אבינו אב הרחמן במילא מתחזק המרץ ואופני כח ההמצאה שבשכל ורואים אפשריות חדשות ודרכים חדשים להסתדרות מתאימה, ואפילו התבוננות קלה אליבא דנפשי מספיקה בזה.

מ"ש אודות משרה במוסדות חב"ד באה"ק ת"ו, הנה עליו לפנות בזה להמוסדות כי כאן אין ידיעות משרות פנויות וכו', והשי"ת יחזק את רוחו וימציא לו פרנסתו ובמנוחת הדעת ויוכל לבשר טוב בזה וכן בנוגע לבנו שי'.

בברכת כוח"ט.

פתח דבר

לקראת ש"פ בהעלותך, ח"י סיון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור התוועדות יום ד' פ' בהעלותך, ט"ו סיון ה'תשל"ד, הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

א' בהעלותך, י"ב סיון, ה'תשפ"א (ה' תהא שנת פלאות אראנו),
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2021 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5781 • 2021

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

יסוד שיטת הבעש"ט .. בהשגחה פרטית: ראה אג"ק ח"א אגרת צד. כש"ט בהוספות סקע"ט
ואילך. וש"נ.

אבינו אב הרחמן: נוסח ברכת אהבת עולם דתפלת שחרית.

לענין הפצת לימוד, באופן ד"תורתך קבע", ועד לאופן ש"תורתו אומנתו" — באותם עתים שיקבע לתורה.

וכן יעשה כל אחד ככל התלוי בו בנוגע לתפילין — להדר בעצמו בקיום מצות תפילין, כולל גם בענין דשעבוד הלב והמוח, ולפעול על יהודי נוסף להדר בענינים אלו ובענינים הנמנים לאח"ד.

ועד"ז גם בנוגע למבצע מזוזה, שכל המחוייב בזה יהדר בזה, ובהקדם, שתהי' לו מזוזה בדוקה וכו', ואפילו אלו שאינם מחוייבים יפעלו על אלו שמחוייבים ומצווים בזה — בנוגע לתורה, תפילין ומזוזה, לעורר ולסייע לקיים את הענין בפועל.

ועד למבצע צדקה — שבזה מחוייבים כולם בשוה, הן מי שיש לו בית והן מי שאין לו בית, הן אלו שמחוייבים בהנחת תפילין והן אלו שאינם מחוייבים, ועד"ז בלימוד התורה וכו' —

לקיים מצות הצדקה, ובהידור ובסבר פנים יפות, כולל גם ליתן צדקה ליהודי נוסף, אפילו לעשירים בממון — לעורר אותו בנוגע לכל עניני תורה ומצוותי', ובפרט למבצעים אלו.

וכן המבצע הכללי — שהמוח והלב של כל אחד מישראל יהי' ממולא ב"ספרים", שע"פ חסידות וקבלה קאי על הספירות העליונות¹⁰⁵, ואין ענין יוצא מידי פשוטו, שיהי' מלא עם הענינים שנכתבו בתושב"כ, וגם הענינים שלאחרי זמן נכתבו בספרים — בשעה שהתחילו לכתוב גם תושבע"פ¹⁰⁶, ועד כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש¹⁰⁷.

ולעשות כל זה באופן דמוסיף והולך ואור ב"נר מצוה ותורה אור"¹⁰⁸. וכך יפעל כל אחד בעצמו וגם בכל "שבעת הנרות" — כל הסוגים שבבנ"י¹⁰⁹ — ש"אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות"³².

וזו תהי' הכנה קרובה שמשיה צדקנו ילחם מלחמת ה' וינצח, ויבנה מקדש במקומו, ולאח"ז יקבץ נדחי ישראל¹¹⁰ — בגאולה האמיתית והשלימה.

[טרם צאתו התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן הניגון "ניעט ניעט ניקאוואץ".]

(105) ראה אוה"ת קרח ע' תרסב.
 (106) ראה גיטין ס, א. וש"נ.
 (107) ראה לקו"ש ח"ט ע' 252. וש"נ.
 (108) משלי ו, כג.
 (109) ראה לקו"ת ריש פרשתנו (בהעלותך). ובכ"מ.
 (110) רמב"ם ה' מלכים ספ"א.

בס"ד. שיחת יום ד' פ' בהעלותך, ט"ו סיון, ה'תשל"ד.

בלתי מוגה

א. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה בהעלותך את הנרות וגו' (הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א).

* * *

ב. ידועה תורת הבעש"ט¹ על הפסוק² "עת צרה היא ליעקב וממנה יושע" (שמביא רבינו נשיאנו, בעל המאסר והגאולה, במאמר על פסוק זה³), ש"ממנה", ע"י הצרה עצמה — באה הישועה, כמרומז גם בכך שכאשר מהפכים את צירוף האותיות, אזי נעשה מ"צרה" — "רצה", רצון חדש למעלה⁴, ומזה נעשה גם הצירוף ד"צרה", שהו"ע של אור.

וזהו גם אחד הביאורים בסיפור⁵ שרבינו הזקן אמר ביום רביעי למחרת י"ט כסלו: על יום הרביעי נאמר⁶ יהי מארת, חסר כתיב כו', ביום הרביעי נטלו המאורות (והיינו, שהסתלקות הבעש"ט היתה ביום הרביעי), אבל בו ביום נתלו (בת"ו) המאורות (כדאיתא במדרש⁷) — שהביאור בפשטות הוא, שלאחרי י"ט כסלו התחיל הענין של הפצת המעינות, כידוע שיחת כ"ק אדנ"ע בזה⁸.

וכן הוא גם בכל ענין של צרה אצל איש ישראל — שלאח"ז "ממנה יושע", באופן של "אתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקו"⁹, שאז ישנו גם יתרון — "יתרון האור (כשנמשך) מן החושך"¹⁰, ועד"ז בנוגע למרירו ומיתקו.

ג. וזהו גם ענינו של ט"ו סיון:

ביום ט"ו בכל חודש שבו "קיימא סיהרא באשלמותא"¹¹ — נעשה גם ענין של "אשלמותא" אצל ישראל ש"מונין ללבנה"¹².

ועד"ז גם בנוגע לט"ו סיון — שבו היתה התחלת המאסר (כמובא

(1) ראה כש"ט בהוספות ס"ט ואילך. וש"נ.
 (2) ירמי' ל, ז.
 (3) סה"מ אידיש ע' 55.
 (4) ראה סה"ש תרצ"ז ע' 197 [212].
 (5) לקו"ד ח"א לב, א. מב, א.
 (6) בראשית א, יד ובפרש"י.
 (7) יל"ש ויחי רמז קנט. וראה גם פס"ר פמ"ו.
 (8) סה"ש תורת שלום ס"ע 112 ואילך.
 (9) ראה זח"א ד, א. תניא ספ"י. ובכ"מ.
 (10) קהלת ב, יג.
 (11) ראה זהר ח"א קנ, רע"א. רכה, סע"ב. רמג, סע"א. ח"ב פה, א. רטו, א. ח"ג מ, ב. מו, א. וראה גם שמו"ר פט"ו, כו.
 (12) סוכה כט, א.

ברשימות¹³: "יום ג' .. אור ליום ד' שלח ט"ו בחדש סיון" — כקביעות שנה זו בימות השבוע, אלא שאז ה' זה בפרשת שלח) — שאע"פ שזהו ענין של צרה כו', הרי אח"כ בא הענין בפועל באופן ש"ממנה יושע", שמזה נעשה יום מיוחד — חג הגאולה י"ב-י"ג תמוז, שבעל המאסר והגאולה מקשרו עם הענין של חמשה עשר בסיון, אלא שאז לא ראו את האור הגנוז בזה, אבל לאח"ז נתגלה כו'.

ד. וע"פ המבואר בנוגע לענין גלות מצרים, שרק אז היתה "בעבודה קשה בחומר ובלבנים וגו'"¹⁴ כפשוטו, משא"כ בגלויות שלאח"ז מספיק הענין ד"בחומר דא קל וחומר ובלבנים דא ליבון הלכתא וכו'"¹⁵, היינו, להסיר את ההעלמות וההסתרים שישנם בהבנת והשגת התורה (תמורת השעבוד ב"חומר ובלבנים" שהי' אז), כמבואר בתורה אור בדרושים אלו¹⁶ — הנה מזה מובן גם בנוגע לכל הענינים של העלמות והסתרים, ובנדודי, בנוגע לענין המאסר דחמשה עשר בסיון — שלאחרי שבפעם הראשונה ה' הענין באופן של העלם והסתר כפשוטו, הנה לאח"ז, בכל שנה, מספיק כבר שיהי' רק העלם והסתר בהבנת הענין, שחסרה רק הבנה עמוקה בכל הענין שהוצרך להיות באופן כזה כו'.

והעיקר — שתהי' ההבנה בנוגע לפועל, שענין זה צריך להביא לידי התעוררות בנוגע ללימוד התורה וקיום המצוות, כמבואר בארוכה במכתב בעל המאסר והגאולה (שכבר נדפס¹⁷) בנוגע להתעוררות בימי י"ב-י"ג תמוז, שנכתב ביום זה, ובו מזכיר ענין התחלת המאסר כו',

— ועכשיו יוצאים ידי חובתו בכללות ענין ירידת הנשמה בגוף — כמבואר בתניא "שהיא ירידה גדולה ובחי' גלות ממש .. גם שיהי' צדיק גמור עובד ה' ביראה ואהבה רבה בתענוגים כו'"¹⁸, שהרי הוא עדיין "דבר בפני עצמו ירא ה' ואוהבו"¹⁹, "יש מי שאוהב", שתכליתה כדי שע"ז יגיע לעלי' עד למעלה מהמקום שממנו ירדה (כמבואר לעיל (במאמר²⁰) שהעלי' היא גם בדרגא ד"נשמה שנתת כי טהורה היא", שלמעלה מבחי' "אתה בראתה") —

שזוהי גם אחת מהסיבות להתוועדות זו — לקבוע שזהו היום ש"אתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקו" (כמובן גם ממכתב הנ"ל),

המשניות⁹⁸ שצריך ליתן להם ענינים שונים כדי לעוררם יותר להתמדה ושקידה בלימוד התורה ובקיום המצוות, כולל גם בנוגע להשתתפות בכל מבצעים אלו (כמבואר לעיל בארוכה שזהו ענין שהזמן גרמא).

ולכן: כל אלו שעדיין לפני בר-מצוה או בת-מצוה, שיעסקו בא' המבצעים: לפעול על עור יהודי (נוסף על הפעולה בעצמו) הענין של קביעות עתים בתורה, או קיום מצות תפילין (לא לו שמצווים במצוה זו), קיום מצות מזוזה, בית מלא ספרים, והענין של קופת צדקה — אזי יוכל כאו"א לקבל, בלי נדר, שקל אחד, או מטבע אחת במטבע המדינה, הן בנוגע לארה"ב, והן — ע"י שלוחי, ש"שלוחו של אדם כמותו"⁹⁹ — במטבעות של כל מדינה שהיא.

טז. ויה"ר שיקוים היעוד "והשיב לב אבות על בנים"¹⁰⁰, כפירוש רש"י: "על ידי בנים",

והיינו, שאלו שיש אצלם הענין ד"מפי עוללים יונקים יסדת עוז"¹⁰¹, יוסיפו יותר בחשק של אבותיהם ואמותיהם לעסוק בכל הענינים המנויים לעיל, ו"מצוה גוררת מצוה"²³ — בכל עניני תורה וקדושה,

ואז יקויים מ"ש בנבואה "הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בוא יום ה' גו'"¹⁰², שהוא הביא שמבשר ביאת משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו.

יז. כרגיל להוציא מכל ענין את ה"בכך" — כפי שרבינו נשיאנו עורר על זה כמ"פ¹⁰³.

ולהעיר שמצינו עד"ז אפילו במאמרי חסידות (ובפרט אצל הצמח צדק) — ההשתדלות לערוך "קיצור" מהמאמר¹⁰⁴, וגם מכל סעיף ופרק וכו', ועד שמצינו כמה מאמרי רבותינו שחזרו ונאמרו לאח"ז ע"י הרבי ממלא מקומו, ונרשמו הדברים, והוספה היחידה שרואים בעיני בשר אינה אלא ה"קיצור", והרי הענין של "קיצור" הוא — שיהי' מכיל בלשון קצרה את התוכן עם כל הנקודות של הענין שעליו נערך הקיצור.

ועד"ז גם בנוגע להתוועדות זו, הנה תכליתה והנקודה העיקרית היא — שתגיע בכל קצוי תבל ההתעוררות והבקשה והפצרה וכל ענינים של תחנונים שיכולים לומר בזה, שכל אחד יעשה ככל התלוי בו בנוגע

(98) סנהדרין ר"פ חלק. וראה גם הל' (102) מלאכי שם, כג.
 (103) ראה סה"מ ה'ש"ת ע' יא. וראה גם תשובה פ"י ה"ה.
 (99) ברכות לד, ב (במשנה). וש"נ.
 (100) מלאכי בסופו (ג, כד).
 (104) ראה גם תו"מ חנ"ה ריש ע' 399. וש"נ.
 (101) תהלים ח, ג.

(13) רשימת המאסר בתחלתה (סה"ש
 (17) אג"ק שלו ח"ב ע' פ. וש"נ.
 (18) פל"ז (מח, א).
 (14) שמות א, יד.
 (19) פל"ה (מד, ריש ע"ב).
 (15) זהר ח"א כז, א. ח"ג קנ"ג, א. רכט, ב.
 (20) פ"ב (לעיל ע' ...).
 (16) ר"פ שמות.

התורה וקיום המצוות, ועד — לפעול על ילדים (וגם מבוגרים) שידעו שגם "בכל דרכיך" צ"ל הענין ד"דעהו"³⁶.

וכמדובר, שכל המוסיף בזה הרי זה משובח.

יד. ובודאי שבכל מקום שיעסקו בזה — יהי זה בהצלחה, וימשיך ויסיף בברכת ה' בכל מקום שנמצאים בני",

וגם תוספת הצלחה בענינים טבעיים ודרכים טבעיים ומלאכות טבעיות שעושים בנוגע לענין השמירה וההגנה, ועד — בנוגע לעניני פרנסה, שתהי' פרנסה בהרחבה בכל מקום ולכל אחד ואחת מישראל,

ולנצל גם את הענינים הגשמיים שנותן הקב"ה ע"פ הוראת רבינו הזקן⁹³ בנוגע להנהגתו של יהודי, שהקב"ה נותן לו גשמיות, והוא עושה מהגשמיות — רוחניות,

ומזה מובן, שכאשר הקב"ה נותן גשמיות בשופי, עד בלי מדידה והגבלה — עושה יהודי מזה רוחניות בשופי, ובלי מדידה והגבלה, ועד לאופן ד"נחלה בלי מיצרים"⁹⁴,

והרי ענין זה נמשך במיוחד לאחרי שרואים ענין של מדת הגבורה — כידוע ומפורסם מאמר קדושי עליון [שנגע וכאב להם כל דבר שאירע לכל אחד מישראל באיזה מקום שהוא], שאפילו ע"פ סדר ההשתלשלות, הסדר הוא שלאחרי מדת הגבורה באה המשכה מקו האמצעי, מדת הרחמים, "נחלה בלי מיצרים", והצמח צדק מסיים "עד כאן לשונו הזהב" (כפי שכבר נדפס⁹⁵, והרי דבר שבדפוס הוא ענין לדורי-דורות⁹⁶).

וענין זה יומשך למטה מעשרה טפחים, וכפשוטו ממש, ובקרום ממש.

* * *

טו. כרגיל כמ"פ לחפש גם דרך כיצד להשתתף בו. ובכן:

כיון שיש יהודים שהתנדבו בממון כפשוטו בנוגע למבצעים, וכבר נכנס הכסף לקופה, ומסתמא יכנס עוד יותר,

הנה בנוגע לאלו שכבר לאחרי בר-מצוה או בת-מצוה — בודאי יעסקו בכל פרטי המבצעים האמורים לעיל מצד גודל הענינים עצמם,

אבל בנוגע לאלו שעדיין לפני בר-מצוה ובת-מצוה — עליהם נאמר⁹⁷ "חנוך לנער גו", וכפי שהרמב"ם מבאר בארוכה בפירוש

93 ראה "היום יום" כז טבת. כט אדר
שני. כז אלול. — וראה גם תו"מ חס"ט ע'
274. וש"נ. שפב.
94 שבת קיח, סע"א.
95 דרמ"צ קצח, סע"ב. וש"נ.
96 ראה אג"ק אדמו"ר מהורי"צ ח"ב ע'
שפב.
97 משלי כב, ו.

שצריך לעורר אצל כל אחד תוספת כח ביתר שאת וביתר עוז, לעסוק בכל הענינים שאודותם עורר בעל המאמר והגאולה.

ה. וזהו גם הקשר עם הענין המדובר בזמן האחרון — שיש להוסיף השתדלות ביתר שאת וביתר עוז בנוגע לכמה ענינים כלליים בתורה ומצוותי', ועאכו"כ בעניני המבצעים: תורה, תפילין, מזוזה, צדקה ובית מלא ספרים (שכל הענינים שנמצאים בבית, יהי' כל אחד מהם "מלא ספרים" — "ספר התורה הזה"²¹, כפי שכולל גם תורה שבע"פ, שהרי "ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא"²²),

— שנוסף על הפס"ד וההבטחה בנוגע לכל מצוה ש"מצוה גוררת מצוה"²³, ועאכו"כ במצוה כללית, כמו ענין התורה, ענין התפילין, ש"הוקשה כל התורה כולה לתפילין"²⁴, ועד"ז בנוגע למזוזה, כפי שהובא המאמר שגם מזוזה שקולה כנגד כל המצוות²⁵, ועד"ז גם בנוגע למצות צדקה, ש"שקולה כנגד כל המצוות"²⁶, וכוללת²⁷ כל המצוות כולם²⁸, שאז ההבטחה "מצוה גוררת מצוה" היא ביתר שאת וביתר עוז —

שבכל הזמנים צריכה להיות השתדלות בכל ענינים אלו, ועאכו"כ בזמנים אלו — ברגעים האחרונים של הגלות, ובפרט כשישנם ענינים של העלם והסתר עד לאופן ד"והפלה"²⁹, כמדובר בהתוועדות דיום השבת³⁰ (ש"מיני" מתברכין כולי יומין"³¹, כולל גם יום הרביעי זה).

וכל זה — באופן כפי שפנימיות התורה (שבדורנו נתגלתה בתורת החסידות) נותנת כח וגם הוראה כיצד למצוא את "פני המנורה" בכל אחד משבעת הנרות, ולפעול בהם שבהיותם במקומם בתור שבעת נרות — "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות"³²,

ועד שימשיכו זאת גם ב"יהי מאורות ברקיע השמים"³³, ועד ב"מאורות" כפשוטם שמאירים את עניני העולם ברשות הרבים — שגם בהם יהי' ניכר עבודת בני", ועד שגם ענין "מול פני המנורה" יהי' ניכר ומאיר ב"מאורות" שנמצאים בעולם ומאירים כל עניני העולם בפרטי-פרטים, ועד בעולם התחתון עצמו — בדרגא שאין תחתון למטה הימנה.

21 וילך לא, כו. ועוד.
22 ראה תענית ט, א ובפרש"י. תוס' ישנים
יומא לח, ב. זח"ג רכא, א. זו"ח קה, א.
23 אבות פ"ד מ"ב.
24 קידושין לה, א. וש"נ.
25 סידור (עם דא"ח) שער החנוכה ערה, א.
26 ב"ב ט, א.
27 ראה תניא פל"ז. וראה גם מכתב
תחילת תמוז, חודש הגאולה שנה זו (אג"ק
חכ"ט ס"ע קפט ואילך) בערה.
28 חסר קצת (המור"ל).
29 לשון הכתוב — תבוא כח, נט.
30
31 זח"ב סג, ב. פח, א.
32 פרשתנו (בהעלותך) ח, ב. וראה במאמר
שנאמר בהתוועדות (לעיל ע' ... ואילך).

ולעשות כל ענינים אלו בדוגמת עשיית אהרן — "הכהן הגדול מאחיו"³³, שצריך "שיהא גדול מאחיו כו'" (נוסף על הגדלות בענינים רוחניים) גם בענינים גשמיים, ועד לעשירות כפשוטה, שלכן "אם אין לו, אחיו הכהנים מגדלין אותו... גדלהו משל אחיו"³⁴; וכך נעשה בנוגע לכל אחד ואחת מישראל — שהקב"ה נותן להם כח ואפשרות, ואומר, שרצונו שילמדו תורה ויקיימו מצוות, ומצדו נותן את כל הברכות שיהי' זה באופן ש"סופו לקיימה מעושר"³⁵, שכן, לאחר שכבר עברו את ענין הקיום וההתעסקות "מעוני", מתוך צרה כפשוטו, מתוך העלמות והסתרים כפשוטם, ישנה ההבטחה ש"סופו לקיימה מעושר", הן בנוגע לתורה והן בנוגע למצוות, ועד — "בכל דרכיך דעהו"³⁶.

ו. ויה"ר שיעשו זאת באופן ד"קיימא סיהרא באשלמותא", שכל אחד מישראל יעמוד בעבודתו באופן של שלימות, ועי"ז ימשיכו את הענין ד"קיימא סיהרא באשלמותא" גם בעולם — שב"יהי מאורות" שבעולם יהי' ניכר שזהו "אל מול פני המנורה", ש"יש בעה"ב לבירה זו"³⁷, והשלוחים שלו הם "בני" עם קרובו"³⁸, עליהם נאמר "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש"³⁹, ובהקדמה לזה — "והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ"⁴⁰ (כפירוש רש"י: "ולא תאמרו אתם לבדכם שלי ואין לי אחרים עמכם... שתהא חבתכם ניכרת — כי לי כל הארץ, והם בעיני ולפני לכלום"), וכפי שאומרים גם בברכת התורה: "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו" (כמדובר בארוכה בהתוועדות של חג השבועות⁴¹, "זמן מתן תורתנו"). וכאמור, לעסוק בכל ענינים אלו ברגעים האחרונים של הגלות, ובשמחה ובטוב לבב.

* * *

ז. עוד ענין בטעם התוועדות זו:

כיון שישנה ההוראה ש"מצוה בו יותר מבשלוהו"⁴², הנה בשעה שמבקשים כמה וכמה שימסרו בכמה מקומות בנוגע להתעסקות בכל המבצעים: תורה, תפילין, מזוזה, צדקה ובית מלא ספרים וכו' — כדאי לנצל את ההזדמנות שאפשר לדבר גם באופן ישיר, שלא ע"י שליח בשר-ודם.

(33) אמור כא, יו"ד.	(38) תהלים קמח, יד.
(34) יומא יח, א. וש"נ.	(39) יתרו יט, ו.
(35) אבות פ"ד מ"ט.	(40) שם, ה.
(36) משלי ג, ו.	(41)
(37) ראה ב"ר רפ"ט.	(42) קידושין מא, א.

[ועד"ז ע"י כל מצוה, כפי שאומרים: "אשר קדשנו במצוותיו וצונו", ו"מצוה" מלשון צוותא וחיבור⁸⁴, שהרי המצוות הם רצונו ית', והוא רצונו אחד⁸⁵, במכ"ש מזה שהוא ומדותיו אחד⁸⁶, ועאכו"כ בנוגע לרצון, שהרי בנוגע למדות, יש צורך בלימוד בספרים כו', ואילו בנוגע לרצון, רואים גם באדם התחתון, אדם פשוט למטה, שבמקום שרצונו של אדם שם הוא נמצא (כתורת הבעש"ט⁸⁷, כמדובר לעיל בארוכה⁸⁸), ולכן, הנה גם בדרגת האלקות שבכחי" ממלא כל עלמין (בדוגמת אדם התחתון כביכול), ועד לבחי" "אלקים" בגימטריא "הטבע"⁸⁹, מלשון טובעו (בים סוף)⁹⁰, העלם והסתר — הרי זה בודאי באופן שבמקום שרצונו כו' שם נמצא הקב"ה בעצמו, ואז בודאי ששומר את עמו ישראל בכל מקום שהוא].

והדגשה מיוחדת בנוגע ללימוד התורה עם תינוקות כו' — כמבואר בארוכה במדרש⁹¹ ששומרי העיר הם מלמדי התינוקות כו'. ולכן: בכל המקומות שיש בהם מוסדות הקשורים עם לימוד התורה, ע"י חינוך הכשר, ויתירה מזה: חינוך על טהרת הקודש, ועד לחינוך הקדוש, אם באופן של בתי-ספר או תלמודי-תורה, חדרים, ישיבות וכו', או אפילו גנים, מחנות-קיץ וכיו"ב — יעסקו בהתחזקות והוספה בזה, מבלי להסתפק במעמד ומצב שהי' בכל המוסדות בעבר. וכמדובר לעיל⁹², שכאשר מוסיפים במקום אחד, אזי ניתוסף בכל מקום שבו נמצא יהודי, ועד למקום הכי רחוק מהמקום שבו נמצא הוא.

יג. ונקודת הדבר:

במענה לשאלה: מה צריך לעשות במקומות שבהם הענין ד"והפלה"? ובכן: לכל לראש — צריך לחזק בכל מקום את השמירה הבטוחה וברוקה ומנוסה שע"י בדיקת המזוזות, להבטיח שהם מזוזות כשרות, ונקבעו במקומן באופן הדרוש ע"פ שו"ע.

וכן להוסיף בענין הצדקה, ולהוסיף בלימוד התורה עם תינוקות, כאמור, לבסס ולחזק ולהרחיב את כל המוסדות הקשורים עם לימוד

(84) ראה לקו"ת בחוקתי מה, ג. מז, ב. (89) פרס ש"ב פ"ב. ר"ח שער התשובה ובכ"מ.
 (85) ראה רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ב ה"י. פ"ו ד"ה והמרגיל (קכא, ב). של"ה פט, א. קפט, א. שח, ב. שו"ת חכ"צ סי"ח. תניא הל' תשובה ספ"ה. שעהייה"א רפ"ו.
 (86) ראה תניא שעהייה"א פ"ח. (90) ראה סה"מ תרע"ח ריש ע' פט. (87) ראה כש"ט בהוספות סמ"ח. וש"נ. תר"צ ס"ע קסז. ועוד.
 (88) שיחת יום ב' דחה"ש ס"ח ואילך (91) פתיחתא דאיכ"ר ב. וראה גם (לעיל ע' ואילך). ירושלמי חגיגה פ"א ה"ז.
 (92)

ויקויים היעוד "פרזות תשב ירושלים"⁷⁶,

— ועי"ז יהי הענין ד"פרזות" גם בכל יהודה וישראל, בכל מקום שבו נמצאים בני, שלא יצטרכו כלל לענינים של שמירה כפשוטה, כיון ש"לא ינום ולא יישן שומר ישראל"⁷⁷ —

"ואני אהי' לה גו' חומת אש סביב"⁷⁸,

כפי שיומשך כבר מיד עתה, ואח"כ גם כפשוטו בגלוי — בגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו.

* * *

יא. דובר בהתוועדות הקודמת⁷¹ שיש מקומות שבהם הי' העלם והסתר, "עת צרה היא ליעקב"⁷², באופן ד"והפלה הוי"⁷⁹, שלא בגדר אנושי, ומזה מובן, ששם צריך להיות — ב"מדה כנגד מדה"⁷⁴ — גם הענין ד"והפלה" בצד הטוב, שאז יהי' הענין ד"שש הוי' עליכם"⁷⁹, כמדובר לעיל בארוכה.

ועל זה באה גם ההתעוררות בנוגע למקומות הנ"ל — שכדי להקים דבר המגין והמציל, ועד כלשון הכתוב⁶⁷ "הוי' ישמר צאתך ובוואך מעתה ועד עולם", נכון הדבר שיבדקו שם (ועד"ז בכל מקום שיש איזה חשש כו') את המזוזות בכל הבתים,

— וכיון ש"איין גו' אתנו יודע עד מה"⁸⁰, הרי זה בכלל דבר נכון שיבדקו המזוזות מבלי להמתין על הזמן המוכרח ע"פ שו"ע: "פעמיים בשבוע"⁸¹, שעי"ז נעשה הענין ד"הוי' ישמר צאתך ובוואך" ביתר שאת וביתר עוז —

להזכיר למטה וגם למעלה הענין "הוי' ישמר צאתך ובוואך" שצריך להיות למטה מעשרה טפחים, כשם שהמזוזה וקדושתה וכו' היא גם למטה מעשרה טפחים כפשוטו.

יב. ועוד ענין בזה:

כיון שיש רמז והוראה שצריך שיתוסף בענין ד"הוי' ישמר צאתך ובוואך" — הרי זה נעשה ע"י האחיזה בהקב"ה, כביכול, באופן ש"אותי אתם לוקחים"⁸², בשעה שלומדים תורתו, שהרי ע"י אורייתא נעשים ישראל וקוב"ה כולא חד⁸³.

(76) זכרי' ב, ח.
(77) תהלים שם, ד.
(78) זכרי' שם, ט.
(79) תבוא כח, סג.
(80) תהלים עד, ט.
(81) ראה אנציק' תלמודית (כרך מג) ערך מזוזה ס"ד (ע' תקסד). וש"נ.
(82) ויק"ר פ"ל, יג. תנחומא אמור יז.
וראה תניא פמ"ז.
(83) ראה זח"ג עג, א.

ולכן, כשעומדים עכשיו בקישור לכמה מקומות, יש לי גם את הזכות לדבר אליהם לא רק ע"י שליח או ע"י כתב, אלא גם באמצעות ענינים דוממים שמעבירים לשם את הדיבורים וכו' — שדומם אינו ענין שיכול לערב משהו משלו, אם רק מכוונים אותו באופן המתאים, להעביר את הדיבורים ללא שינויים.

ובכן: הדברים שנאמרים עתה הם לא רק לאלו אשר ישנם פה, בבית-הכנסת ובית-המדרש זה, אלא גם לכל אלו ששומעים את הדברים ע"י עניני קישור שונים, שמנצלים אותם לעבודת ה' (אע"פ שהתחלתם היא בלימוד מעניני רשות, ע"ד מ"ש בתניא⁴³: "שיודע להשתמש בהן לעבודת ה'") — להודיע בכל קצוי תכל (ועד לכל פינה שעומדים עמה בקשר) אודות ההתעוררות ביתר שאת וביתר עוז בנוגע לעניני המבצעים.

ח. מבצע תורה:

אצל כל אחד צריך להיות הענין של קביעות עתים בתורה באופן ד"תורתך קבע"⁴⁴, כידוע פתגם רבינו הזקן⁴⁵ שחסידות פעלה שתהי' קביעות בנפש,

ועד (כמדובר גם לעיל⁴⁶) שבאותה העת שקובע לתורה יעמוד במעמד ומצב ש"תורתו אומנתו"⁴⁷, שאין אצלו ענינים אחרים חוץ מתורה, וזוהי "אומנתו" אפילו בעניני עוה"ז — שהרי הנשמה למעלה אינה זקוקה ל"אומנות", וכל ענין ה"אומנות" שייך רק כשהנשמה מתלבשת בגוף שנמצא כאן למטה, ואז ישנה הברירה לבחור "אומנות נקי' וקלה", ועד ש"מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה" (כמבואר פרטי הדברים בגמרא סוף מסכתא קידושין), ועד שאפילו אלו שע"פ היתר השולחן-ערוך הם בעלי עסק, יש בכחם להיות במעמד ומצב ד"תורתו אומנתו" — כיון שיש להם אפשרות, ובמילא מנצלים אותה, לקבוע עתים בתורה באופן שבמשך עת זו או עתים אלו תהי' "תורתו אומנתו".

ואלו שיש להם כבר קביעות עתים בתורה — יה"ר שיקויים אצלם "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים"⁴⁸, להוסיף בזה, ועד להוסיף לא רק כפליים, אלא כמה פעמים ככה, ובודאי שהקב"ה יוסיף בברכתו כמה פעמים ככה, הרבה יותר מאשר "כמה פעמים ככה" שלהם.

(43) ספ"ח.
(44) אבות פ"א מט"ו.
(45) ראה לקו"ד ח"א ז, א. וראה גם לקו"ש ח"ז ע' 351. וש"נ.
(46) (47) שבת יא, א.
(48) ראה קה"ר פ"א, יג. פ"ג, יו"ד. רמב"ן ובחיי ס"פ חיי שרה. ועוד.

ועד"ז מבצע תפילין:

בנוגע לעצמו — לזכור שחלק ממצות תפילין הוא לשעבד הלב והמוח⁴⁹, ואז רואים בגלוי כיצד "הוקשה כל התורה כולה לתפילין"²⁴, כי, עי"ז שמניח תפילין ומשעבד הלב והמוח, אזי בדרך ממילא נעשה אצלו היום כולו ממולא בתורה ומצוותי, ועד שגם "בכל דרכיך (נעשה מהם הענין ד) דעהו"³⁶, שזוהי "מצוה רמה ונשאה" (כדאיתא באגה"ק⁵⁰). וכמו בכל ענין — יש לפעול גם עם יהודי נוסף (כמדובר לעיל⁵¹), ואדרבה: כאשר רוצה שאצלו יהי ענין התורה כדבעי וענין התפילין כדבעי וכל שאר הענינים כדבעי, הרי זה דוקא כאשר פועל בענין זה עם עוד יהודי, שאז ניתוסף גם אצלו, כיון ש"מאיר עיני שניהם הוי"⁵², כמבואר בהקדמת התניא; ועאכו"כ שבהקדמה לעבודת התפלה מתאחד גכל אחד מישראל עם כל בני, עי"ז שמקבל על עצמו מצות "ואהבת לרעך כמוך"⁵³.

ט. ונוסף על הענין של לימוד התורה וקיום מצות תפילין שהם בנוגע לנשמה והגוף, הרי זה נמשך גם בכל נכסיו שבביתו וברשותו — שזהו ענין המזווה, שבה נכתב (בפרשת שמע⁵⁴) יחוד הוי' וכו'⁵⁵, ובאופן שנמשך בעניני העולם, "ואספת דגנך ותירושך ויצהרך" (בפרשה שני' של ק"ש⁵⁶), ועל זה בא השכר — "למען ירבו ימיכם וימי בניכם"⁵⁷ (בסיום פרשה שני' דק"ש), כדאיתא בגמרא⁵⁸ שזהו השכר על מצות מזווה ולימוד התורה (שנזכרו לפני⁵⁹),

וכמדובר לעיל בארוכה⁵⁹ שענין זה הובא גם בשו"ע הלכות מזווה⁶⁰, והיינו, שאע"פ שהשו"ע של הב"י אינו ספר של טעמי המצוות או שכר המצוות, אלא רק פסקי דינים והלכות בלבד, מ"מ, הובא בשו"ע ש"כל הזהיר בה יאריכו ימיו וימי בניו".

ונוסף על הענין ד"למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה גו" — בכל מקום שהוא שעושים ממנו "ארץ ישראל"⁶¹, "ארץ שרצתה

(49) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סכ"ה ס"א. וש"נ.
(56) עקב יא, יד.
(57) שם, כא.

(50) קו"א קנו, ב.
(51) למזווה). קידושין לד, א (בנוגע לתורה).
(52) משלי כט, יג. וראה תמורה טז, א.
(53) קדושים יט, יח. וראה לקו"ש חכ"ה ע' ...).
(54) ע' 374. וש"נ.
(55) ואתחנן ו, ד.
(56) ראה רמב"ם סוף הלי' מזווה.
(57) ראה רמב"ם סוף הלי' מזווה.
(58) ראה שבת לב, ב ויומא יא, ב (בנוגע למזווה). קידושין לד, א (בנוגע לתורה).
(59) שיחת יום ב' דחג השבועות ס" (לעיל ע' 374. וש"נ).
(60) יו"ד רסרפ"ה.
(61) ראה אג"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח ע' תפה.

לעשות רצון קונה⁶², החל מביתו וחלקו בעולם שנמצא ברשותו — נעשית גם הפעולה בכל העולם, ע"י נתינת הצדקה באופן דה"חמישית לפרעה וארבע הידות יהי' לכם⁶³, שנותן לצדקה חומש או עכ"פ מעשר, ועי"ז מעלה את כל העולם כולו, כמבואר בארוכה בתניא⁶⁴ שלכן דוקא מצות הצדקה "מקרכת את הגאולה"⁶⁵ ביתר שאת וביתר עוז.

ובכל זה ניתוסף כשיש דברים שמזכירים ענינים אלו תמיד — שלכן צורף גם הענין שתהי' לנגד עיניו קופה (שופר⁶⁶) של צדקה, כך, שאפילו בשבת ויו"ט שאז יכול להיות ענין הצדקה רק ע"י דברים שמתור לטלטל בשבת, הנה גם אז ה"ה רואה את קופת הצדקה.

ועד"ז בית מלא ספרים — שהספרים שבביתו מזכירים לו הענינים הכתובים בספרים, שזהו כללות ענין התורה ומצוותי.

ועד"ז ענין המזווה שפועל גם ב"צאתך ובוואך"⁶⁷ בכל יום ויום, בלכתו לעסקיו — בימות החול, ובלכתו לבית-הכנסת ובית המדרש — הן בימות החול והן בשבת (ואדרבה — דוקא בשבת ישנו הענין להקהיל קהילות כו', כדאיתא במדרש⁶⁸ על הפסוק⁶⁹ "ויקהל משה").

ועי"ז שביטו מלא ספרים, ויש בו קופת צדקה ומזווה וכו' — אזי נעשים ענינים אלו באופן שהם נחקקים במוח הזכרון שלו, כמבואר העילוי שבזה בלקוטי תורה ס"פ קדושים⁷⁰ ד"ה והדרת פני זקן; ועי"ז נזכר גם למעלה זכותם של ישראל, בדוגמת המדובר לעיל⁷¹ בארוכה שהתחלת עבודת היום בביהמ"ק היתה בהזכרת זכות אבות — "עד שבחברון"⁷², ועאכו"כ שזכרון הוא דבר הכי גדול בנוגע לעבודת היום בימות החול, מחוץ לביהמ"ק ומחוץ לארץ הקודש — בחוץ לארץ.

י. וכיון שיעשו זאת מתוך שמחה וטוב לבב, ששמחה פורץ גדר⁷³ — הרי זה פורץ את המדידות והגבלות שישנם בו, ועי"ז הנה ב"מדה כנגד מדה"⁷⁴ פורץ הקב"ה את מדידות והגבלות הגלות, ובלשון הידוע של בעל המאסר והגאולה⁷⁵ — שריפת השיריים האחרונים של חומת ומחיצת הגלות,

(62) ב"ר פ"ה, ח.
(63) ויגש מז, כד.
(64) שבהערה 27.
(65) ב"ב יו"ד, א.
(66) ע"פ שקלים רפ"ב ורפ"ו וברע"ב. ועוד.
(67) תהלים קכא, ח. וראה זח"ג רסג, ב. ואילך.
(68) יל"ש עה"פ (רמז תח).
(69) ר"פ ויקהל.
(70) ל, ד.
(71) שיחת ש"פ במדבר ט"ז (לעיל ע' ...).
(72) יומא רפ"ג.
(73) ראה סה"מ תנ"ז ס"ע רכג ואילך. ועוד.
(74) סנהדרין צ, סע"א. וראה סוטה ח, ב. ואילך.
(75) ראה אג"ק שלו ח"ו ע' שעב (נעתק ב"היום יום" בתחלתו).